

Afdeling	: Ruimte & Economie	Raadsvoorstel: DJ-1087184
Naam opsteller voorstel	: Marianne Arts M.Arts@weert.nl / 0495-575221	Zaaknummer: 1087150
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Agendapun- 16

Onderwerp

Evaluatie en aanpassing beleid ten aanzien van huisvesting internationale werknemers.

Voorstel

Van de evaluatie van het beleid kennis te nemen en met de aanpassingen van het beleid ten aanzien van de huisvesting van internationale werknemers in te stemmen.

Inleiding

Op 19 december 2018 is de 'Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten gemeente Weert 2018' vastgesteld. De huisvesting van internationale werknemers is een actueel thema. Het afgelopen jaar zijn diverse disciplines binnen en buiten deze gemeente bij dit onderwerp betrokken geweest. Met de raad is afgesproken dat na één jaar een evaluatie van het beleid plaats vindt. Deze evaluatie ligt nu voor.

In de provincie Limburg wordt samengewerkt aan het thema Internationale werknemers in de Taskforce internationale werknemers. Hierin zijn naast de provincie de werkgeversorganisaties LWV, MKB en LLTB alsmede de gemeenten in Limburg vertegenwoordigd. Vanuit elke regio (Noord-, Midden- en Zuid-Limburg) is een gemeente in de Taskforce vertegenwoordigd. Weert vertegenwoordigt zowel ambtelijk als bestuurlijk de regio Midden-Limburg in de Taskforce.

In SML-verband is het thema Internationale werknemers benoemd als een van de speerpunten om in regionaal verband verder op te pakken. Hiertoe wordt een bestuursopdracht voorbereid.

Op 26 november 2019 is een Symposium over Internationale werknemers gehouden in Weert. Dit Symposium is georganiseerd door de Taskforce. Een van de belangrijke vragen is de opgave, zowel kwantitatief als kwalitatief, waar de gemeenten voor staan. Dat is de reden dat in opdracht van de Taskforce door bureau Decisio, in samenwerking met bureau Companen, een onderzoek is uitgevoerd naar internationale werknemers in de provincie Limburg. De resultaten zijn als bijlagen toegevoegd.

Daarnaast is door de gemeente Weert een nulmeting uitgevoerd naar de huisvesting van internationale werknemers in Weert. Hiertoe zijn adrescontroles uitgevoerd. Het betreft adressen waar kamerverhuur plaats vindt en adressen waar meldingen over zijn gedaan. Het beeld is niet sluitend, maar het geeft wel een indicatie.

Al met al is er de afgelopen periode gewerkt aan het beter inzichtelijk maken van aspecten die met internationale werknemers te maken hebben.

Beoogd effect/doel

Het doel is het beleid ten aanzien van de huisvesting van internationale werknemers te evalueren en verbeterpunten door te voeren.

Argumenten

1.1 In een afzonderlijk document is de evaluatie van de 'Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten gemeente Weert 2018' verwoord, daarnaast heeft bureau Decisio onderzoek gedaan.

Een belangrijke conclusie is dat er in Weert per 1-1-2018 minder internationale werknemers wonen (1.183) dan er werken (2.376). Het aantal internationale werknemers dat in Weert werkt is harder gegroeid dan het aantal internationale werknemers dat in Weert woont.

De trajecten om te komen tot logiesgebouwen voor grootschalige huisvesting hebben enige tijd in beslag genomen. Twee vergunningen zijn verleend. De huisvesting is nog niet gerealiseerd.

De druk op huisvesting is groot. Het is belangrijk om voldoende mogelijkheden te faciliteren. Er zijn weliswaar beperkt vergunningen voor kamerverhuur verleend, maar kamerverhuur kan een verdringend effect hebben op de beschikbaarheid van woningen voor de reguliere woningzoekende.

De komende periode komt er een aanvullende opgave aan, ondanks de economische omstandigheden als gevolg van de corona-crisis. Na een krimp van de economie zal de economie weer groeien. Dit gaat onherroepelijk gepaard met het aantrekken van internationale werknemers, mede vanwege de vergrijzing en de afnemende beroepsbevolking. Ondanks de corona-crisis is er een opgave om aanvullende huisvesting te realiseren. Deze opgave is geraamd op 4.000 - 6.700 plaatsen in de periode tot 2030 in Midden-Limburg. Voor Weert betekent dit een aanvullende opgave voor huisvesting met een capaciteit van 700 - 1.185 plaatsen. Dit is aanvullend op de huidige situatie, waarbij er 1.193 internationale werknemers meer in Weert werken dan er wonen.

Vanuit het principe dat werknemers in de gemeente/regio moeten kunnen wonen waar ze ook werken betekent dit dat de gemeente Weert meer initiatieven moet faciliteren voor grootschalige huisvesting in logiesgebouwen. Dit is mede ingegeven vanuit de grote druk op de woningmarkt.

Ten aanzien van de kwaliteitseisen blijven de normen van de Stichting Normering Flexwonen (SNF) uitgangspunt, ook wanneer de normen worden bijgesteld. De bijlage met de SNF normen in de beleidsnota komt te vervallen. Men kan op de website van de Stichting Normering Flexwonen de meest actuele versie van de normen raadplegen. Daarnaast is inmiddels het Agrarisch Keurmerk Flexwonen vastgesteld. Vanaf september 2020 moeten alle ondernemers in de agrarische sector die buitenlandse werknemers onderdak bieden en de huisvestingskosten op het loon willen inhouden, gecertificeerd zijn. In Weert zijn in de agrarische sector slechts beperkt internationale werknemers werkzaam. Overige zakelijke dienstverlening is de grootste sector waar internationale werknemers werken in Weert, dan volgen de sectoren Vervoer en opslag, Industrie, Groot- en detailhandel en Horeca.

1.2 Er heeft een adresonderzoek plaatsgevonden.

Door bureau Legitiem heeft een adresonderzoek plaats gevonden. Het betreft adressen waar kamerverhuur plaats vindt en adressen waar meldingen over gedaan zijn. Hieruit blijkt dat er ongeveer 630 internationale werknemers in Weert wonen in woningen waar kamers verhuurd worden. Uit het onderzoek is verder gebleken dat er 18 uitzendbureaus

in Weert actief zijn en dat er ruim 1.300 internationale werknemers werken in Weert. Het onderzoek geeft geen sluitend beeld.

Er zijn geen maatschappelijke misstanden geconstateerd.

In het vervolgtraject wordt bij uitzendbureaus nadere informatie opgevraagd. Dat traject loopt momenteel. Adrescontroles kunnen vanwege de corona-crisis niet plaats vinden. Het is belangrijk om de banden met de werkgevers aan te halen. Een goede relatie helpt in de communicatie.

De inschrijving van internationale werknemers in de BRP loopt goed, echter de uitschrijving of mededeling van verhuizing lopen nog niet goed. Op dit punt is communicatie met werkgevers en internationale werknemers belangrijk. Dit is een van de onderwerpen waar kennisdeling met andere gemeenten van pas kan komen.

1.3 Er worden aanpassingen voorgesteld.

Het beleid laat drie initiatieven voor grootschalige huisvesting toe. Conform het beleid wordt een derde initiatief voor grootschalige huisvesting gefaciliteerd. In de fase van het vooroverleg wordt de raad in de gelegenheid gesteld wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken. Er wordt een procesvoorstel voor de selectie voorbereid. Hierin worden onder andere kwaliteitscriteria opgenomen.

Wanneer zich een groot nieuw bedrijf vestigt in Weert dat afhankelijk is van internationale werknemers en waarvoor huisvesting nodig is, dan is een vierde initiatief voor grootschalige huisvesting nodig. Hiervoor dient het beleid te worden aangepast. Hiervoor wordt, wanneer dat aan de orde is, een voorstel aan de raad voorgelegd. De aanvraag wordt (in de vooroverleg fase) aan de raad voorgelegd voor wensen en/of bedenkingen.

De volgende aanpassingen van het beleid worden voorgesteld:

1. Logiesfaciliteiten voor vrachtwagenchauffeurs op bedrijventerreinen bij logistieke bedrijven mogen ook in de vorm van nieuwbouw/uitbreiding plaats vinden en kunnen tot een capaciteit van maximaal 10 bedden permanent worden gefaciliteerd.
2. Indien er minder dan 10 woningen in een postcode gebied aanwezig zijn, mag er één woning voor kamerverhuur worden gebruikt.
3. Kamerverhuur in niet-agrarische bedrijfswoningen is in principe mogelijk. De 10% regel geldt hier niet. Het maximum van 5 personen geldt wel. Er dient een milieu-beoordeling (aanvaardbaar woon- en leefmilieu) plaats te vinden.
4. Kamerverhuur van agrarische bedrijfswoningen wordt mogelijk, onder de voorwaarde dat er geen agrarisch bedrijf meer actief is. Er dient tevens een vergunning voor plattelandswoning te worden aangevraagd. De norm van 10% geldt niet. Het maximum aantal personen is 5.
5. De CROW-normen worden uitgangspunt ten aanzien van het parkeren.

1.4 Vanaf 1 september 2020 is een Exploatievergunning nodig voor het bedrijfsmatig verstrekken van logies.

De gemeenteraad heeft op 8 juli 2020 besloten om de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Weert (APV) te wijzigen. Dat besluit treedt in werking op 1 september 2020. Een van de wijzigingen houdt in dat voor het bedrijfsmatig verstrekken van logies een exploitatievergunning nodig is. Van logies zal in de regel sprake zijn wanneer er in een pand personen overnachten, terwijl zij niet staan ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente (BRP, Basisregistratie personen). Hiervan kan ook sprake zijn bij de huisvesting van arbeidsmigranten. Dit zal per situatie bekeken moeten worden.

1.5 Het aanjaagteam heeft aanbevelingen gedaan.

Het aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten onder leiding van Emile Roemer heeft aanbevelingen gedaan. Deze aanbevelingen hebben betrekking op registratie, wonen, vervoer, werken, zorgverzekering, samenwerking toezichthouders/handhavingsinstanties en informatievoorziening. De aanbevelingen zijn als bijlage toegevoegd.

De aanbevelingen hebben onder andere betrekking op:

- Het treffen van corona maatregelen.
- Verplichte registratie in de Basisregistratie Personen.
- Certificering van huisvesting op basis van Stichting Normering Flexwonen (SNF) of Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF).
- Een eigen slaapkamer voor elke internationale werknemer, vooralsnog is het streven gericht op maximaal twee personen in een slaapkamer.
- Prioriteit geven aan voldoende huisvesting voor internationale werknemers, gemeenten dienen hiertoe (in regionaal verband) beleid te maken en gebruik te maken van het instrumentarium dat de ruimtelijke ordening biedt.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Uitvoering/evaluatie

De volgende evaluatie zal in 2021 plaats vinden.

De kruimelgevallenregeling zal worden aangepast n.a.v. de evaluatie, in verband met de aanpassingen ten aanzien van kamerbewoning.

Communicatie/participatie

De evaluatie en de geactualiseerde beleidsnota worden bekend gemaakt en gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Advies raadscommissie

De commissie Ruimte & Economie acht het voorstel rijp voor behandeling in de raad, als bespreekstuk.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 25 augustus 2020

besluit:

Van de evaluatie van het beleid kennis te nemen en met de aanpassingen van het beleid ten aanzien van de huisvesting van internationale werknemers in te stemmen:

1. Logiesfaciliteiten voor vrachtwagenchauffeurs op bedrijventerreinen bij logistieke bedrijven mogen ook in de vorm van nieuwbouw/uitbreiding plaats vinden en kunnen tot een capaciteit van maximaal 10 bedden permanent worden gefaciliteerd.
2. Indien er minder dan 10 woningen in een postcode gebied aanwezig zijn, mag er één woning voor kamerverhuur worden gebruikt.
3. Kamerverhuur in niet-agrarische bedrijfswoningen is in principe mogelijk. De 10% regel geldt hier niet. Het maximum van 5 personen geldt wel. Er dient een milieu-beoordeling (aanvaardbaar woon- en leefmilieu) plaats te vinden.
4. Kamerverhuur van agrarische bedrijfswoningen wordt mogelijk, onder de voorwaarde dat er geen agrarisch bedrijf meer actief is. Er dient tevens een vergunning voor plattelandswoning te worden aangevraagd. De norm van 10% geldt niet. Het maximum aantal personen is 5.
5. De CROW-normen worden uitgangspunt ten aanzien van het parkeren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 23 september 2020.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	C.C. Leppink-Schuitema